

YH01

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

- Taulukossa (aineisto 4.A) on kuvattu suomalaisten 32–36-vuotiaiden miesten ja naisten tulojen sekä heidän lapsuudenkotinsa tulojen välisiä yhteyksiä.
- 4.A Taulukko: Tuloluokasta toiseen siirtyminen desiiiliryhmittäin (= 10 % joukosta) 32–36-vuotiaiden vuosina 1976–1978 syntyneiden miesten ja naisten keskuudessa

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

Henkilökohtainen tulotaso (lapset 32–36-vuotiaana)

	Lapsuudenkodin tulotaso	Alin 10 %	2.	3.	Keskim. 40 %	8.	9.	Ylin 10 %	Yhteensä	N
Miehet										
	Ylin 10 %	7,6	5,2	4,5	23,0	11,0	16,0	32,8	100,0	928
	9.	6,3	4,3	4,5	34,2	13,6	14,8	22,4	100,0	891
	8.	5,4	4,0	4,8	34,8	12,8	18,2	20,0	100,0	921
	Keskim. 40 %	6,2	4,7	5,9	39,5	13,6	16,1	14,1	100,0	3 762
	3.	6,7	7,1	7,0	42,1	13,1	12,8	11,2	100,0	976
	2.	9,6	7,8	6,7	40,0	13,3	13,4	9,1	100,0	941
	Alin 10 %	10,6	7,4	6,5	43,4	13,6	9,5	9,0	100,0	979
	Yhteensä	7,1	5,4	5,7	37,4	13,2	14,9	16,2	100,0	9 398
Naiset										
	Ylin 10 %	7,3	11,6	11,5	40,1	10,0	9,6	9,9	100,0	959
	9.	8,0	10,7	13,3	45,4	9,5	6,6	6,5	100,0	995
	8.	8,7	13,4	12,6	44,7	9,6	5,7	5,4	100,0	965
	Keskim. 40 %	10,8	14,0	14,8	45,5	6,5	5,1	3,3	100,0	3 786
	3.	14,0	16,0	13,3	44,5	6,3	3,8	2,2	100,0	916
	2.	15,2	17,1	15,9	41,0	5,4	3,3	2,2	100,0	936
	Alin 10 %	18,9	18,5	16,8	36,0	4,3	3,8	1,7	100,0	905
	Yhteensä	11,6	14,4	14,3	43,3	7,1	5,3	4,1	100,0	9 462

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

4.1 Erittele taulukon (aineisto 4.A) perusteella, millaisia keskeisiä yhteyksiä lapsuudenkodin tulojen ja henkilöiden myöhempien tulojen välillä on. (8 p.)

4.2 Pohdi, mitkä tekijät selittävät lapsuudenkodin tulojen ja henkilöiden myöhempien tulojen välisiä yhteyksiä. (12 p.)

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

Millaisia keskeisiä yhteyksiä lapsuudenkodin tulojen ja henkilöiden myöhempien tulojen välillä on?

- **Sukupuolten erot ovat merkittäviä!**
- **Ylimmästä tulodesiilistä lähtöisin olevista miehistä n. 1/3 päätyi 32-36-vuotiaina ylimpään tulodesiiliin.**
 - Alle 10% päätyy alimpaan tulodesiiliin.
- **Vastaavasti ylimmästä tulodesiilistä lähteneet naiset hajaantuvat tasaisemmin eri tulodesiileihin.**
 - Vain 10% ylimpään tulodesiiliin.
- **Alimmista tulodesiileistä lähtöisin olevat naiset taas päätyivät samasta alkutilanteesta lähteneitä miehiä useammin alimpiin tulodesiileihin.**
 - Miehet 10,6% - naiset 19%

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

Joitakin tulotason periytyvyyttä selittäviä tekijöitä:

1. Koulutuksen ja pienituloisuuden tutkimuksissa osoitettu periytyvyys

- Koulutuksen periytyvyys voi vaikuttaa siihen, että naiset valitsevat kodin mallin mukaisesti naisvaltaisia ammatteja, joissa palkkataso on matala.

2. Tulotason vaikutus sosiaalisen pääoman ja verkostojen luomiseen.

- Vanhempien apu motivoinnissa, sosiaalistamisessa ja verkostoitumisessa.

3. Kulttuuriset tekijät:

- Arvojen ja muun ns. aineettoman perinnön omaksuminen ja muu sivistys.

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

Muita huomioita:

- **Naisten miehiä useammin käyttämät perhevapaat vaikuttavat naisten tulotasoon taulukon kuvaamana aikana.**
- **Tulotason periytyvyyttä tasoittavat hyvinvointiyhteis-kunnan rakenteet, esim. maksuton koulutus.**
- **Vastauksessa voi tarkastella palkkatulojen ohella myös pääomatuloja (sijotukset, vuokratulot jne.).**

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

Taloudelliset tekijät:

- esim. perheen taloudellisen hyvinvoinnin antamat mahdollisuudet valita asuinalue ja koulu ja ylipäänsä mahdollisuus satsata lapsen koulutukseen

Sosiaaliset tekijät:

- esim. vanhempien mahdollisuudet motivoida ja sosiaalistaa lapsensa korkean tulotason ammattiin tähtäävään koulutukseen tai taloudelliseen toimeliaisuuteen, monipuolisten vuorovaikutustaitojen ja kommunikation oppiminen sekä sosiaalisten kontaktien käytön mahdollisuus

Kulttuuriset tekijät:

- esim. arvojen ja muun ns. aineettoman perinnön omaksuminen ja muu sivistys

S2019/4: Sosiaalinen liikkuvuus

Naisten ja miesten sosiaalisen liikkuvuuden eroja tarkastellessa voidaan pohtia esimerkiksi sukupuolittuneita työmarkkinoita ja yhteiskunnan valtarakenteita.

Kiitettävässä vastauksessa edellä mainittuja selittäviä tekijöitä tarkastellaan kattavasti ja analyyttisesti.

Lisäksi siinä pohditaan niiden merkitystä ja painoarvoa sosiaalista liikkuvuutta selittävinä tekijöinä.